

European Schools

Office of the Secretary-General
Pedagogical Development Unit

Ref.: 2015-01-D-33-nl-7^{1 2 3}

NEDERLANDSTALIGE VERSIE

Leerplan voor alle LII talen (Secondaire cyclus) – Regulier curriculum

Syllabus for all LII Languages (Secondary cycle) – Main course

**APPROVED BY THE JOINT TEACHING COMMITTEE ON 13 AND 14 OCTOBER
2016 IN BRUSSELS**

Inwerkingtreding van de evaluatie-indicatoren:

voor cycli 1 en 2 (S1-S5): vanaf 1 september 2018

voor cyclus 3 (S6): vanaf 1 september 2019

voor cyclus 3 (S7): vanaf 1 september 2020

1^e Baccalaureaat in juni 2021

---

¹ GOEDGEKEURD DOOR DE JOINT TEACHING COMMITTEE OP 12 EN 13 FEBRUARI 2015 IN BRUSSEL

Inwerkingtreding voor cycli 1 en 2: op 1 september 2015, voor cyclus 3: op 1 september 2016 voor S6, op 1 september 2017 voor S7, 1e baccalaureaatszitting in juni 2018.

² Ingevolge het besluit van de BIS, genomen bij schriftelijke procedure 2020/16 op 15 mei 2020, zullen de verschillende materialen voor de schriftelijke examens die moeten worden gebruikt in het kader van de goedkeuring van het nieuwe markeringsstelsel in het Europees baccalaureaat voor Nederlandse taal II in de syllabus opgenomen.

³ Update van het beoordelingsstelsel voor mondelinge examens (*oral record sheet*): de BIS keurde op 5 december 2022 door middel van schriftelijke procedure 2022/60 het document "European Schools' Criteria for the Assessment of the Baccalaureate Oral Exams – Applicable as from European Baccalaureate session 2023" (Ref. 2022-09-D-46-en) goed met onmiddellijke inwerkingtreding.

1. Algemene doelstellingen

De Europese Scholen hebben twee doelstellingen: het verstrekken van formeel onderwijs en het aanmoedigen van de persoonlijke ontwikkeling van de leerlingen in een bredere sociale en culturele context. Formeel onderwijs richt zich op de verwerving van competenties – kennis, vaardigheden en attitudes over een reeks van domeinen. Persoonlijke ontwikkeling vindt plaats binnen een reeks van spirituele, morele, sociale en culturele contexten. Het omvat bewustzijn van gepast gedrag, begrip van de omgeving waarin leerlingen leven en ontwikkeling van hun individuele identiteit.

Aan deze twee doelstellingen wordt gewerkt in een context van een versterkt bewustzijn van de rijkdom van de Europese cultuur. Bewustzijn en ervaring van een gedeeld Europees leven zouden moeten leiden tot een groter respect van de leerlingen voor de tradities van elk land en elke regio in Europa, met behoud en ontwikkeling van hun eigen nationale identiteit.

De leerlingen van de Europese Scholen zijn toekomstige burgers van Europa en de wereld. Als zodanig hebben ze een reeks van competenties nodig, willen ze de uitdagingen van een snel veranderende wereld aankunnen. In 2006 hebben de Europese Raad en het Europees Parlement een Europees kader van kerncompetenties voor levenslang leren vastgesteld. Dit kader beschrijft de acht kerncompetenties die elk individu nodig heeft voor zelfontplooiing en ontwikkeling, voor actief burgerschap, voor sociale integratie en voor werkgelegenheid:

1. geletterdheid;
2. meertaligheid;
3. wiskundige competentie en competentie in wetenschap, technologie en techniek;
4. digitale competentie;
5. persoonlijke, sociale en leren-om-te-lerencompetentie;
6. burgerschapscompetentie;
7. ondernemerscompetentie;
8. competentie inzake cultureel bewustzijn en culturele expressie.

Het curriculum van de Europese Scholen streeft naar de ontwikkeling van al deze kerncompetenties bij haar leerlingen. De taalleerplannen (syllabi voor de talen) leveren een belangrijke bijdrage, niet alleen aan de ontwikkeling van communicatieve competenties, maar ook aan sociale en maatschappelijke competenties en het cultureel bewustzijn en de culturele expressie van de leerlingen.

Het leren van een tweede taal begint in het eerste leerjaar van het primair en is verplicht voor alle leerlingen in het secundair van het 1e tot en met het 7e jaar. In S6 en S7 kunnen leerlingen ervoor kiezen om de L II Advanced cursus te volgen.

De leerdoelen van de eerste cyclus in het secundair zijn gebaseerd op vijf jaar van onafgebroken studie van de taal in het primair.

De leerdoelen voor het Baccalaureaat zijn gebaseerd op twaalf jaar onafgebroken studie (drie lessen per week in S6 en S7).

De leerdoelen zijn afgestemd op de referentieniveaus van het *Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen (ERK) van de Raad van Europa*.

Het ERK staat ook tussenliggende niveaus toe, gedefinieerd als A1+, A2+, enzovoort. Aan het eind van het Primair komen de leerdoelen overeen met niveau A2. In het Secundair ligt dat als volgt:

Cyclus	Eindtermen
1 ^e cyclus S 1+2+3	niveau B 1
2 ^e cyclus S 4+5	niveau B 2
3 ^e cyclus S 6+7	niveau C 1; C 1+ (L II advanced)

Voor het leren en onderwijzen van vreemde talen binnen het systeem van de Europese Scholen, is een vergelijking gemaakt met de volgende ERK-niveaus:

L II	C1
L III	B1+
L IV	A2+

2. Didactische uitgangspunten

De volgende didactische uitgangspunten zijn bedoeld als richtlijn voor het onderwijzen en leren van LII:

- Communicatieve en interculturele competenties zijn de overkoepelende leerdoelen.
- Er wordt een geïntegreerde aanpak van het taalonderwijs verwacht, met aandacht voor elk van de volgende vaardigheden: luisteren, lezen, mondelinge interactie, mondelinge productie (spreekvaardigheid) en schrijven.
- In het onderwijs moet zo veel mogelijk de doeltaal worden gebruikt.
- Er dient een verscheidenheid aan werkvormen en benaderingen te worden gebruikt.
- Fouten en vergissingen van leerlingen worden gezien als een integraal onderdeel van het leerproces en dienen constructief gebruikt te worden.
- Leerlingen moeten worden aangemoedigd hun reeds aanwezige taalvaardigheid en leerstrategieën te gebruiken en uit te breiden.
- Een gedifferentieerde aanpak wordt aangemoedigd om aan de uiteenlopende behoeften van alle leerlingen te voldoen.
- Er wordt in positieve zin gebruik gemaakt van verschillen in leerstijlen, leertempo, sociale vaardigheden, sterke en zwakke punten van leerlingen.
- Leerlingen bereiken een vlotte taalbeheersing en onafhankelijkheid in de taal door gebruik te maken van verschillende (digitale) leermiddelen. In het leerproces wordt gebruik gemaakt van ICT (Informatie- en CommunicatieTechnologie).
- Taal krijgt betekenis in contexten. Het onderwijs moet die reflecteren om leerlingen in staat te stellen geleidelijk grip te krijgen op de taal als systeem.
- Als het gaat om het grammaticaalonderwijs, morfologie en woordenschat moet functionaliteit voorop staan.
- Om leerlingen in staat te stellen de taal adequaat te gebruiken in verschillende contexten, moet de sociolinguïstische competentie ontwikkeld worden, denk aan bewustwording van verschillen in taalregister, taalvariëteiten enzovoort.

De bovenstaande lijst is niet uitputtend en niet in volgorde van belangrijkheid.

3. Leerdoelen

Leerdoelen voor de 1^e cyclus (S1-S3)

Aan het einde van de 1^e cyclus kan de leerling:

1. gesproken 'gewone' taal (vertrouwde woorden en zinsneden) begrijpen die betrekking heeft op bekende onderwerpen, aansluitend bij zijn/haar persoonlijke interesse en ervaring, mits mensen langzaam en duidelijk spreken;
de belangrijkste eigenschappen van audiovisuele bronnen begrijpen;
2. geschreven teksten in 'gewone' taal (met vertrouwde woorden en zinsneden) lezen en begrijpen;
de meest relevante informatie halen uit een literaire of niet-literaire tekst;
3. deelnemen aan gesprekken en informatie uitwisselen over bekende en algemene onderwerpen;
4. heldere, eenvoudige beschrijvingen geven over een brede scala aan onderwerpen;
redenen voor en uitleg over meningen en plannen geven;

5. een samenhangende tekst schrijven over vertrouwde onderwerpen waarin persoonlijke standpunten, ervaringen of indrukken worden verwerkt;
6. kennis van en inzicht in de culturen van de doeltaallanden/-gemeenschappen laten zien: samenleving, actualiteit, literatuur en haar context;
7. omgaan met enkele interculturele gedragscodes en die adequaat toepassen in een gesprek met sprekers van de doeltaal;
8. de meest effectieve strategieën voor zijn/haar individuele leerproces kiezen en gebruiken;
9. een reeks aan studievaardigheden en hulpmiddelen voor het leren van de doeltaal toepassen.

Leerdoelen voor de 2^e cyclus (S4-S5)

Aan het einde van de tweede cyclus kan de leerling:

1. de inhoud van gesproken taal of van een relatief complexe redenering over bekende onderwerpen en onderwerpen van een breder belang begrijpen; gewone taal (standaard taal) in de meeste audiovisuele bronnen begrijpen, in het bijzonder over de actualiteit;
2. literaire en niet-literaire teksten lezen en begrijpen, met specifieke aandacht voor de context, de structuur van de tekst en het standpunt van de schrijver of verteller;
3. op een redelijk vloeiende en spontane wijze deelnemen aan gesprekken over algemene onderwerpen en actualiteiten en zijn/haar persoonlijk mening geven;
4. zichzelf op een heldere en gedetailleerde manier uitdrukken over een breed scala aan onderwerpen; zijn/haar meningen en plannen op een logische wijze en met enige nauwkeurigheid uitwerken;
5. een gedetailleerde en gestructureerde tekst schrijven over een breed scala aan onderwerpen, met gebruikmaking van diverse vormen en genres, zich richtend op het persoonlijke standpunt en rekening houdend met de lezer;
6. inzicht en een dieper begrip van de culturen van de doeltaal laten zien: samenleving, actualiteit, literatuur en haar context, en kunst in het algemeen;
7. omgaan met een reeks aan interculturele gedragscodes en die adequaat toepassen in een gesprek met sprekers van de doeltaal;
8. de meest effectieve strategieën gebruiken en ontwikkelen voor het versterken van zijn/haar eigen taalproces;
9. in diverse papieren en digitale bronnen informatie zoeken, verzamelen en verwerken om zijn/haar eigen taalvaardigheid te ontwikkelen.

Leerdoelen voor de 3^e cyclus (S6-S7)

Aan het einde van de 3^e cyclus kan de leerling:

1. de expliciete en/of impliciete inhoud begrijpen van een lange toespraak of een complexe redenering die min of meer gestructureerd is; zonder al te veel inspanning audiovisuele bronnen begrijpen;
2. relatief lange en complexe literaire en niet-literaire teksten lezen, begrijpen en analyseren, met waardering voor/herkenning van verschillen in stijlen;
3. op een vloeiende en (re)actieve manier deelnemen aan een gesprek of discussie; zijn/haar ideeën en meningen op een nauwkeurige wijze uiten, rekening houdend met die van de gesprekspartner;
4. zichzelf uitdrukken over een breed scala aan complexe onderwerpen; een gerechtvaardigde en gestructureerde redenering presenteren;
5. diverse types en genres gedetailleerde en goed gestructureerde teksten schrijven en daarbij zijn/haar stijl aanpassen aan de ontvanger/lezer; zijn/haar standpunt op literaire en niet literaire onderwerpen op een kritische manier uitleggen;
6. dieper begrip en inzicht tonen aangaande de culturen van de doeltaal: samenleving, actualiteit, literatuur en haar context en kunst in het algemeen; kennis van en inzicht in literaire en niet-literaire teksten uit verschillende periodes tonen,

ze plaatsen in hun historische en culturele context en – waar mogelijk – hun impact op de samenleving in die tijd duiden;

7. een uitgebreide reeks aan interculturele codes inzetten om (gesproken) taal aan te passen en gedrag te herkennen en culturele stereotypes te overwinnen;
8. de meest effectieve strategieën voor autonome taalverwerving selecteren en gebruiken.
9. zelf verantwoordelijk zijn voor zijn/haar taalverwerving.

4. Inhoud

Cyclus 1 (S1-S3)

Voortbouwend op de kennis en vaardigheden die zijn opgedaan in het primair, zouden de leerlingen aan het einde van de 1^e cyclus moeten beschikken over:

1. een goede kennis van uitspraak en intonatie en geconsolideerde spellingsregels;
2. een basis aan woordenschat en kennis van idiomatische uitdrukkingen;
3. enige kennis van eenvoudige woordpatronen en grammaticale structuren;
4. kennis van verschillende bronnen en hulpmiddelen, in het bijzonder ICT, voor de verwerking en toepassing van informatie, zo nodig met enige hulp;
5. kennis van de cultuur, en van literaire teksten, van de doeltaallanden/-gemeenschappen;
6. enkele basis taalleerstrategieën en hulpmiddelen om het eigen leerproces te evalueren.

Cyclus 2 (S4-S5)

Voortbouwend op de kennis en vaardigheden die zijn opgedaan in cyclus 1, zouden de leerlingen aan het einde van de 2^e cyclus moeten beschikken over:

1. kennis van verschillende taalregisters voor diverse doelgroepen en doeleinden;
2. een ruime concrete en abstracte woordenschat;
3. kennis van woordpatronen en complexe grammaticale structuren;
4. strategieën voor meer onafhankelijk onderzoek met gebruikmaking van verschillende (in het bijzonder ook digitale) bronnen;
5. uitgebreidere kennis van de cultuur, en van literaire teksten, van de doeltaallanden/-gemeenschappen;
6. meer onafhankelijke leerstrategieën en het vermogen om het eigen leerproces te evalueren.

3^e Cyclus (S6-S7)

Voortbouwend op de kennis en vaardigheden die zijn opgedaan in cyclus 2, zouden de leerlingen aan het einde van de 3^e cyclus moeten beschikken over:

1. een grondige en nauwkeurige kennis van taalmiddelen en -bronnen, toegesneden op het grootste deel van de communicatieve situaties;
2. een uitgebreide concrete en abstracte woordenschat, toegesneden op het grootste deel van de communicatieve situaties;
3. een diepere kennis van complexe grammaticale structuren;
4. de capaciteit tot autonoom gebruik van de meeste bronnen;
5. inzicht in de cultuur van de doeltaallanden/-gemeenschappen door studie van literaire teksten;
6. onafhankelijke leerstrategieën en het vermogen om het eigen leerproces te evalueren.

5. Assessment (evaluatie en beoordeling)

1^ecyclus (S1-S3)

A) Formatief

Evaluatie en beoordeling moeten voornamelijk formatief zijn, voortbouwend op wat in het primair reeds is bereikt. Via een intake, observatie door de leraar, toetsen en zelfevaluatie verwerven leerlingen inzicht in hun niveau en vooruitgang gedurende het leerproces (leerjaar, cyclus). De leerdoelen van de cyclus vormen de basis voor assessment. Desgewenst kan gebruik worden gemaakt van het zelfevaluatie-instrument in het ERK en het Europees Taalportfolio.

2^e cyclus (S4-S5)

A) Formatief

Gedurende de 2^e cyclus moeten evaluatie en beoordeling voornamelijk formatief zijn, voortbouwend op wat in de 1^e cyclus reeds is bereikt. Via een intake, observatie door de leraar, toetsen en zelfevaluatie verwerven leerlingen inzicht in hun niveau en vooruitgang gedurende het leerproces (leerjaar, cyclus). De leerdoelen van de cyclus vormen de basis voor assessment. Desgewenst kan gebruik worden gemaakt van het zelfevaluatie-instrument in het ERK en het Europees Taalportfolio.

B) Summatief

Aan het einde van de cyclus worden begripend lezen en schrijfvaardigheid beoordeeld via een geharmoniseerd, schriftelijk examen.

3^e cyclus (S6-S7)

A) Formatief

Gedurende de 3^e cyclus moeten evaluatie en beoordeling voornamelijk formatief zijn, voortbouwend op wat in de 2^e cyclus reeds is bereikt. Via een intake, observatie door de leraar, toetsen en zelfevaluatie verwerven leerlingen inzicht in hun niveau en vooruitgang gedurende het leerproces (leerjaar, cyclus). De leerdoelen van de cyclus vormen de basis voor assessment. Desgewenst kan gebruik worden gemaakt van het zelfevaluatie-instrument in het ERK en het Europees Taalportfolio.

B) Summatief

Aan het einde van de cyclus worden begripend lezen, schrijfvaardigheid en literair inzicht beoordeeld via een schriftelijk examen (Referentie: 2015-01-D-33-en-1 "Syllabus voor alle L II Talen": Nieuwe structuur voor het taal II schriftelijk en mondeling examen in het Europees baccalaureaat).

Leerlingen kunnen ook een mondeling examen in L2 afleggen, waarmee begripend lezen, mondelinge interactie en het literair inzicht beoordeeld worden.

6. Evaluatie-indicatoren voor Taal II (regulier curriculum)

Punt	Kenmerk	Waardering in letters	Competentie	Cyclus 1	Cyclus 2	Cyclus 3
9-10	Uitstekend	A	Luistervaardigheid	De student toont een uitstekend begrip van gesproken standaard spraak met betrekking tot persoonlijke ervaring, bekende onderwerpen en andere onderwerpen van breder belang wanneer mensen duidelijk spreken; hij heeft een uitstekend begrip van de belangrijkste kenmerken van audiovisuele middelen.	De student geeft blijk van een uitstekend begrip van de inhoud van een gesproken redevoering of van een betrekkelijk complex betoog in verband met vertrouwde onderwerpen en andere onderwerpen van ruimer belang; hij heeft een uitstekend begrip van de meeste audiovisuele middelen in de standaard redevoering, in het bijzonder de actualiteit.	De student geeft blijk van een uitstekend begrip van de expliciete of impliciete inhoud van een lange redevoering of van een complex betoog dat min of meer gestructureerd is; hij heeft een uitstekend begrip van audiovisuele middelen.
			Leesvaardigheid	De student heeft een uitstekend niveau van lezen en begrijpen van geschreven teksten in standaardtaal; hij is uitstekend in staat de meest relevante informatie uit een literaire of niet-literaire tekst te halen.	De student leest en begrijpt literaire en niet-literaire teksten op een uitstekend niveau, met bijzondere aandacht voor hun context, de organisatie van de tekst en het gezichtspunt van de auteur of de verteller.	De student heeft een uitstekend lees- en begripsniveau; hij kan literaire en niet-literaire teksten, die relatief lang en complex zijn, uitstekend analyseren en kan daarbij verschillen in stijl waarderen.
			Mondelinge interactie	De student is uitstekend in staat deel te nemen aan gesprekken en informatie uit te wisselen over vertrouwde en meer algemene onderwerpen.	De student is uitstekend in staat deel te nemen aan gesprekken over onderwerpen van algemeen belang en actuele zaken en zijn persoonlijke mening vloeiend en spontaan onder woorden te brengen.	De student is uitstekend in staat om op een vlotte manier deel te nemen aan en te reageren op een gesprek of een discussie; hij is uitstekend in staat om zijn ideeën en meningen op een precieze manier uit te drukken en daarbij rekening te houden met die van de andere spreker.

Punt	Kenmerk	Waardering in letters	Competentie	Cyclus 1	Cyclus 2	Cyclus 3
			Spreekvaardigheid	De student heeft een uitstekend vermogen om duidelijke, eenvoudige beschrijvingen te geven over een breed scala van onderwerpen; hij heeft een uitstekend vermogen om redenen en verklaringen te geven voor meningen en plannen.	De student heeft een uitstekend vermogen om zich op een duidelijke en gedetailleerde manier uit te drukken over een breed scala van onderwerpen; hij is uitstekend in staat om zijn meningen en plannen op een logische manier en met precisie te ontwikkelen.	De student kan zich uitstekend uitdrukken over een breed scala van complexe onderwerpen; hij is uitstekend in het presenteren van een gerechtvaardigd en gestructureerd betoog.
			Schrijfvaardigheid	De student is uitstekend in staat een samenhangende tekst te schrijven over vertrouwde onderwerpen waarin individuele standpunten, ervaringen of persoonlijke indrukken tot uitdrukking komen.	De student is uitstekend in staat een precieze en gestructureerde tekst te schrijven over een breed scala van onderwerpen, door gebruik te maken van verschillende vormen en genres, met de nadruk op het persoonlijke standpunt en rekening houdend met de ontvanger.	De student is uitstekend in staat een nauwkeurige en goed gestructureerde tekst van verschillende vormen en genres te schrijven, waarbij hij zijn stijl aanpast aan de ontvanger; hij is uitstekend in staat op kritische wijze zijn standpunt over literaire en niet-literaire onderwerpen uiteen te zetten.
			Cultureel bewustzijn	De student toont een uitstekende kennis en begrip van de doel taalculturen: maatschappij, actualiteit, literatuur en de context ervan; hij heeft een uitstekende kennis en gebruik van interculturele codes om op de juiste manier om te gaan met sprekers van de doeltaal taal.	De student geeft blijk van een uitstekende kennis van en inzicht in de culturen van de doeltaal: maatschappij, actualiteit, literatuur en de context; hij weet uitstekend hoe hij een reeks interculturele codes moet gebruiken om op passende wijze met sprekers van de doeltaal om te gaan.	De student geeft blijk van een uitstekend inzicht in en een dieper begrip van de culturen van de doeltaal: maatschappij, actualiteit, literatuur en haar context, en de kunsten in het algemeen; hij geeft blijk van een uitstekende kennis van literaire en niet-literaire teksten uit verschillende perioden, kan deze in hun historische en culturele context plaatsen en de impact ervan op de toenmalige samenleving in aanmerking nemen en relativeren.

Punt	Kenmerk	Waardering in letters	Competentie	Cyclus 1	Cyclus 2	Cyclus 3
			Taalverwerving	De student is uitstekend in staat om uit de aangeboden strategieën de meest doeltreffende te kiezen en te gebruiken om zijn individueel taalonderwijs te organiseren; hij is uitstekend in staat een reeks studievaardigheden toe te passen en een verscheidenheid aan hulpmiddelen te gebruiken bij het leren van de doeltaal.	De student is uitstekend in staat de meest doeltreffende strategieën te gebruiken en te ontwikkelen om zijn individuele taalverwerving te versterken; hij is uitstekend in staat een reeks studievaardigheden toe te passen en een verscheidenheid van hulpmiddelen te gebruiken bij het leren van de doeltaal.	De student is uitstekend in staat verantwoordelijk te zijn voor zijn eigen taalverwerving; hij is uitstekend in staat de meest doeltreffende strategieën voor autonome taalverwerving te selecteren en te gebruiken.
8-8.9	Zeer goed	B	Luistervaardigheid	De student toont een zeer goed begrip van gesproken standaardpraak met betrekking tot persoonlijke ervaringen, vertrouwde onderwerpen en andere onderwerpen van breder belang wanneer mensen duidelijk spreken; hij heeft een zeer goed begrip van de belangrijkste kenmerken van audiovisuele middelen.	De student geeft blijk van een zeer goed begrip van de inhoud van een gesproken redevoering of van een betrekkelijk complex betoog in verband met vertrouwde onderwerpen en andere onderwerpen van breder belang; hij heeft een zeer goed begrip van het merendeel van de audiovisuele middelen in het normale spraakgebruik, in het bijzonder actualiteiten.	De student geeft blijk van een zeer goed begrip van de expliciete of impliciete inhoud van een lange redevoering of van een complex betoog dat min of meer gestructureerd is; hij heeft een zeer goed begrip van audiovisuele middelen.
			Leesvaardigheid	De student heeft een zeer goed niveau van lezen en begrijpen van geschreven teksten in standaardtaal; hij is zeer goed in staat de meest pertinente informatie uit een literaire of niet-literaire tekst te pikken.	De student kan literaire en niet-literaire teksten op een zeer goed niveau lezen en begrijpen, met bijzondere aandacht voor hun context, de organisatie van de tekst en het gezichtspunt van de auteur of de verteller.	De student heeft een zeer goed lees- en begripsniveau; hij is zeer goed in het analyseren van literaire en niet-literaire teksten die relatief lang en complex zijn, waarbij hij verschillen in stijl weet te waarderen.

Punt	Kenmerk	Waardering in letters	Competentie	Cyclus 1	Cyclus 2	Cyclus 3
			Mondelinge interactie	De student is zeer goed in staat deel te nemen aan gesprekken en informatie uit te wisselen over bekende en meer algemene onderwerpen.	De student kan zeer goed deelnemen aan gesprekken over onderwerpen van algemeen belang en actuele zaken en kan zijn persoonlijke mening vloeiend en spontaan onder woorden brengen.	De student is zeer goed in staat om op een vloeiende en reactieve manier deel te nemen aan een gesprek of een discussie; hij is zeer goed in staat zijn ideeën en meningen op een precieze manier te verwoorden, rekening houdend met die van de andere spreker.
			Spreekvaardigheid	De student is zeer goed in het presenteren van duidelijke, eenvoudige beschrijvingen over een breed scala van onderwerpen; is zeer goed in staat om redenen en verklaringen te geven voor meningen en plannen.	De student kan zich zeer goed duidelijk en gedetailleerd uitdrukken over een breed scala van onderwerpen; hij is zeer goed in staat zijn meningen en plannen op een logische manier en met precisie uit te werken.	De student kan zich zeer goed uitdrukken over een breed scala van complexe onderwerpen; hij is zeer goed in het presenteren van een gerechtvaardigd en gestructureerd betoog.
			Schrijfvaardigheid	De student kan zich zeer goed uitdrukken over een breed scala van complexe onderwerpen; hij is zeer goed in het presenteren van een gerechtvaardigd en gestructureerd betoog.	De student is zeer goed in staat een precieze en gestructureerde tekst te schrijven over een breed scala van onderwerpen, door gebruik te maken van verschillende vormen en genres, met de nadruk op het persoonlijke standpunt, rekening houdend met de ontvanger.	De student is zeer goed in staat een nauwkeurige en goed gestructureerde tekst van verschillende vormen en genres te schrijven, waarbij hij zijn stijl aanpast aan de ontvanger; hij is zeer goed in staat op kritische wijze zijn standpunt over literaire en niet-literaire onderwerpen uiteen te zetten.

Punt	Kenmerk	Waardering in letters	Competentie	Cyclus 1	Cyclus 2	Cyclus 3
			Cultureel bewustzijn	De student geeft blijk van een zeer goede kennis van en inzicht in de culturen van de doeltaal: maatschappij, actualiteit, literatuur en de context ervan; hij heeft een zeer goede kennis en gebruik van interculturele codes om op passende wijze met sprekers van de doeltaal om te gaan.	De student geeft blijk van een zeer goede kennis van en inzicht in de culturen van de doeltaal: maatschappij, actualiteit, literatuur en de context; hij weet zeer goed hoe hij een reeks interculturele codes moet gebruiken om op een gepaste manier met sprekers van de doeltaal om te gaan.	De student geeft blijk van een zeer goed inzicht in en een diepgaand begrip van de culturen van de doeltaal: maatschappij, actualiteit, literatuur en haar context, en de kunsten in het algemeen; hij geeft blijk van een zeer goede kennis van literaire en niet-literaire teksten uit verschillende perioden, kan deze in hun historische en culturele context plaatsen en de impact ervan op de toenmalige samenleving in aanmerking nemen en relativeren.
			Taalverwerving	De student is zeer goed in staat om uit de aangeboden strategieën de meest doeltreffende te kiezen en te gebruiken om zijn individuele taalverwerving te organiseren; hij is zeer goed in staat een reeks studievaardigheden toe te passen en gebruik te maken van een verscheidenheid aan hulpmiddelen bij het leren van de doeltaal.	De student is zeer goed in het gebruik en de ontwikkeling van de meest doeltreffende strategieën om zijn individuele taalverwerving te versterken; hij is zeer goed in het toepassen van een reeks studievaardigheden en het gebruik van een verscheidenheid aan hulpmiddelen bij het leren van de doeltaal.	De student is zeer goed in staat verantwoordelijk te zijn voor zijn eigen taalverwerving; hij is zeer goed in staat de meest doeltreffende strategieën voor autonoom taalverwerving te selecteren en te gebruiken.

Punt	Kenmerk	Waardering in letters	Competentie	Cyclus 1	Cyclus 2	Cyclus 3
7-7.9	Goed	C	Luistervaardigheid	De student geeft blijk van een goed begrip van gesproken standaardpraak met betrekking tot persoonlijke ervaringen, vertrouwde onderwerpen en andere onderwerpen van breder belang wanneer mensen duidelijk spreken; hij heeft een goed begrip van de belangrijkste kenmerken van audiovisuele middelen.	De student geeft blijk van een goed begrip van de inhoud van een gesproken redevoering of van een betrekkelijk gecompliceerd betoog in verband met vertrouwde onderwerpen en andere onderwerpen van ruimer belang; hij heeft een goed begrip van de meeste audiovisuele middelen in de standaard redevoering, in het bijzonder de actualiteit.	De student geeft blijk van een goed begrip van de expliciete of impliciete inhoud van een lange redevoering of van een complex betoog dat min of meer gestructureerd is; hij heeft een goed begrip van audio-visuele middelen.
			Leesvaardigheid	De student heeft een goed niveau van lezen en begrijpen van geschreven teksten in standaardtaal; hij is goed in staat de meest pertinente informatie uit een literaire of niet-literaire tekst te pikken.	De student heeft een goed niveau van lezen en begrijpen van literaire en niet-literaire teksten met bijzondere aandacht voor hun context, de organisatie van de tekst en het standpunt van de auteur of de verteller.	De student heeft een goed lees- en begripniveau; hij is goed in het analyseren van literaire en niet-literaire teksten die relatief lang en complex zijn, en kan verschillen in stijl waarderen.
			Mondelinge interactie	De student is goed in staat deel te nemen aan gesprekken en informatie uit te wisselen over vertrouwde en meer algemene onderwerpen.	De student kan goed deelnemen aan gesprekken over onderwerpen van algemeen belang en actuele zaken en kan zijn persoonlijke mening vloeiend en spontaan onder woorden brengen.	De student is goed in staat om op een vloeiende en reactieve manier deel te nemen aan een gesprek of een discussie; hij is goed in het verwoorden van zijn ideeën en meningen op een precieze manier, rekening houdend met die van de andere spreker.

Punt	Kenmerk	Waardering in letters	Competentie	Cyclus 1	Cyclus 2	Cyclus 3
			Spreekvaardigheid	De student is goed in het presenteren van duidelijke, eenvoudige beschrijvingen over een breed scala van onderwerpen; hij is goed in het geven van redenen en verklaringen voor meningen en plannen.	De student is goed in staat zich duidelijk en gedetailleerd uit te drukken over een breed scala van onderwerpen; hij is goed in staat zijn meningen en plannen op een logische manier en met precisie uit te werken.	De student is goed in het zich uitdrukken over een breed scala van complexe onderwerpen; hij is goed in het presenteren van een gerechtvaardigd en gestructureerd betoog.
			Schrijfvaardigheid	De student is goed in het zich uitdrukken over een breed scala van complexe onderwerpen; hij is goed in het presenteren van een gerechtvaardigd en gestructureerd betoog.	De student is goed in het schrijven van een nauwkeurige en gestructureerde tekst over een breed scala van onderwerpen, door gebruik te maken van verschillende vormen en genres, met de nadruk op het persoonlijke standpunt en rekening houdend met de ontvanger.	De student is goed in het schrijven van een nauwkeurige en goed gestructureerde tekst van verschillende vormen en genres, waarbij hij zijn stijl aanpast aan de ontvanger; hij is goed in het kritisch uiteenzetten van zijn standpunt over literaire en niet-literaire onderwerpen.
			Cultureel bewustzijn	De student geeft blijk van een goede kennis en een goed begrip van de doeltaalculturen: maatschappij, actualiteit, literatuur en de context ervan; hij heeft een goede kennis en een goed gebruik van interculturele codes om op passende wijze met sprekers van de doeltaal om te gaan.	De student geeft blijk van een goede kennis van en inzicht in de doeltaalculturen: maatschappij, actualiteit, literatuur en de context; hij heeft een goede kennis van het gebruik van een reeks interculturele codes om op passende wijze met sprekers van de doeltaal om te gaan.	De student geeft blijk van een goed inzicht in en een dieper begrip van de culturen van de doeltaal: maatschappij, actualiteit, literatuur en haar context, en de kunsten in het algemeen; hij geeft blijk van een goede kennis van literaire en niet-literaire teksten uit verschillende perioden, kan deze in hun historische en culturele context plaatsen en de impact ervan op de toenmalige samenleving in aanmerking nemen en relativeren.

Punt	Kenmerk	Waardering in letters	Competentie	Cyclus 1	Cyclus 2	Cyclus 3
			Taalverwerving	De student is goed in het kiezen en gebruiken van de meest effectieve strategieën uit de aangeboden strategieën om zijn individueel taalonderwijs te organiseren; hij is goed in het toepassen van een reeks studievvaardigheden en het gebruik van een verscheidenheid aan hulpmiddelen bij het leren van de doeltaal.	De student is goed in het gebruik en de ontwikkeling van de meest doeltreffende strategieën om zijn individuele taalverwerving te versterken; hij is goed in het toepassen van een reeks studievvaardigheden en het gebruik van een verscheidenheid aan hulpmiddelen bij het leren van de doeltaal.	De student is goed in het verantwoordelijk zijn voor zijn eigen taalverwerving; hij is goed in het selecteren en gebruiken van de meest effectieve strategieën voor autonoom taalverwerving.
6-6.9	Ruim voldoende	D	Luistervaardigheid	De student geeft blijk van een deugdelijk begrip van gesproken standaardtoespraken in verband met persoonlijke ervaringen, vertrouwde onderwerpen en andere onderwerpen van ruimer belang wanneer mensen duidelijk spreken; hij heeft een deugdelijk begrip van de belangrijkste kenmerken van audiovisuele middelen.	De student geeft blijk van een deugdelijk begrip van de inhoud van een gesproken redevoering of van een betrekkelijk ingewikkeld betoog in verband met vertrouwde onderwerpen en andere onderwerpen van ruimer belang; hij heeft een deugdelijk begrip van de meeste audiovisuele middelen in de standaard redevoering, in het bijzonder de actualiteit.	De student geeft blijk van een deugdelijk begrip van de expliciete of impliciete inhoud van een lange redevoering of van een complex betoog dat min of meer gestructureerd is; hij heeft een deugdelijk begrip van audiovisuele middelen.
			Leesvaardigheid	De leerling heeft een deugdelijk niveau van lezen en begrijpen van geschreven teksten in standaardtaal; hij heeft een deugdelijk vermogen om de meest pertinente informatie uit een literaire of niet-literaire tekst te halen.	De student kan literaire en niet-literaire teksten op een deugdelijk niveau lezen en begrijpen, met bijzondere aandacht voor de context, de organisatie van de tekst en het standpunt van de auteur of de verteller.	De student heeft een deugdelijk niveau van lezen en begrijpen; hij is deugdelijk in het analyseren van literaire en niet-literaire teksten die relatief lang en complex zijn, en hij kan verschillen in stijl waarderen.

Punt	Kenmerk	Waardering in letters	Competentie	Cyclus 1	Cyclus 2	Cyclus 3
			Mondelinge interactie	De student kan naar behoren deelnemen aan gesprekken en informatie uitwisselen over vertrouwde en meer algemene onderwerpen.	De student kan naar behoren deelnemen aan gesprekken over onderwerpen van algemeen belang en over actuele onderwerpen en kan zijn/haar persoonlijke mening vloeiend en spontaan onder woorden brengen.	De student heeft een voldoende vermogen om op een vloeiende en reactieve manier deel te nemen aan een gesprek of een discussie; hij kan zijn ideeën en meningen op een voldoende nauwkeurige manier verwoorden, rekening houdend met die van de andere spreker.
			Spreekvaardigheid	De student heeft een voldoende in het presenteren van duidelijke, eenvoudige beschrijvingen over een breed scala van onderwerpen; hij is voldoende in het geven van redenen en verklaringen voor meningen en plannen.	De student is voldoende in staat zich duidelijk en gedetailleerd uit te drukken over een breed scala van onderwerpen; hij is voldoende in staat zijn meningen en plannen op een logische manier en met nauwkeurigheid te ontwikkelen.	De student kan zich voldoende uitdrukken over een breed scala van complexe onderwerpen; hij is voldoende in staat een gerechtvaardigd en gestructureerd betoog te houden.
			Schrijfvaardigheid	De student is in staat een coherente tekst te schrijven over vertrouwde onderwerpen waarin individuele standpunten, ervaringen of persoonlijke indrukken tot uitdrukking worden gebracht.	De student is in staat een nauwkeurige en gestructureerde tekst te schrijven over een breed scala van onderwerpen, door gebruik te maken van verschillende vormen en genres, met de nadruk op het persoonlijke standpunt en rekening houdend met de ontvanger.	De student is voldoende in staat een nauwkeurige en goed gestructureerde tekst te schrijven in verschillende vormen en genres, waarbij hij zijn stijl aanpast aan de ontvanger; hij is voldoende in staat zijn standpunt over literaire en niet-literaire onderwerpen op een kritische manier toe te lichten.

Punt	Kenmerk	Waardering in letters	Competentie	Cyclus 1	Cyclus 2	Cyclus 3
			Cultureel bewustzijn	De student geeft blijk van een deugdelijke kennis van en inzicht in de culturen van de doeltaal: maatschappij, actualiteit, literatuur en de context ervan; hij heeft een deugdelijke kennis en gebruik van interculturele codes om op passende wijze met sprekers van de doeltaal om te gaan.	De student geeft blijk van een deugdelijke kennis van en inzicht in de culturen van de doeltaal: maatschappij, actualiteit, literatuur en de context; hij weet voldoende hoe hij een reeks interculturele codes moet gebruiken om op een gepaste manier met sprekers van de doeltaal om te gaan.	De student geeft blijk van een deugdelijk inzicht in en een dieper begrip van de culturen van de doeltaal: maatschappij, actualiteit, literatuur en haar context, en de kunsten in het algemeen; hij geeft blijk van een deugdelijke kennis van literaire en niet-literaire teksten uit verschillende perioden, kan deze in hun historische en culturele context plaatsen en de invloed ervan op de toenmalige samenleving in aanmerking nemen en relativeren.
			Taalverwerving	De student is voldoende in staat om uit de aangeboden strategieën de meest doeltreffende te kiezen en te gebruiken om zijn individuele taalverwerving te organiseren; hij is in staat een reeks studievaardigheden toe te passen en gebruik te maken van een verscheidenheid aan hulpmiddelen bij het leren van de doeltaal.	De student is voldoende in staat om de meest doeltreffende strategieën te gebruiken en te ontwikkelen om zijn individuele taalverwerving te versterken; hij is voldoende in staat om een reeks studievaardigheden toe te passen en een verscheidenheid aan hulpmiddelen te gebruiken bij het leren van de doeltaal.	De student is voldoende verantwoordelijk voor zijn eigen taalverwerving; hij is voldoende in staat de meest doeltreffende strategieën voor autonoom taalverwerving te selecteren en te gebruiken.

Punt	Kenmerk	Waardering in letters	Competentie	Cyclus 1	Cyclus 2	Cyclus 3
5-5.9	Voldoende	E	Luistervaardigheid	De student geeft blijk van een voldoende begrip van gesproken standaardpraak in verband met persoonlijke ervaringen, vertrouwde onderwerpen en andere onderwerpen van breder belang wanneer mensen duidelijk spreken; hij heeft een voldoende begrip van de belangrijkste kenmerken van audiovisuele middelen.	De student geeft blijk van een voldoende begrip van de inhoud van een gesproken redevoering of van een betrekkelijk ingewikkeld betoog in verband met vertrouwde onderwerpen en andere onderwerpen van ruimer belang; hij heeft een voldoende begrip van het merendeel van de audiovisuele middelen in het normale spraakgebruik, in het bijzonder actualiteiten.	De student geeft blijk van een voldoende begrip van de expliciete of impliciete inhoud van een lange redevoering of van een complex betoog dat min of meer gestructureerd is; hij heeft een voldoende begrip van audiovisuele middelen.
			Leesvaardigheid	De student heeft een voldoende niveau van lezen en begrijpen van geschreven teksten in standaardtaal; hij is voldoende in staat om de meest relevante informatie uit een literaire of niet-literaire tekst te halen.	De student heeft een voldoende niveau van lezen en begrijpen van literaire en niet-literaire teksten met bijzondere aandacht voor hun context, de organisatie van de tekst en het gezichtspunt van de auteur of de verteller.	De student heeft een voldoende niveau van lezen en begrijpen; hij is in staat literaire en niet-literaire teksten te analyseren die relatief lang en complex zijn, en daarbij verschillen in stijl te waarderen.
			Mondelinge interactie	De student kan voldoende deelnemen aan gesprekken en informatie uitwisselen over vertrouwde en meer algemene onderwerpen.	De student kan in voldoende mate deelnemen aan gesprekken over onderwerpen van algemeen belang en actuele zaken en kan zijn persoonlijke mening met voldoende vlotheid en spontaniteit verwoorden.	De student kan voldoende vlot en reactief deelnemen aan een gesprek of een discussie; hij kan zijn ideeën en meningen op een voldoende nauwkeurige manier verwoorden, rekening houdend met die van de andere spreker.

Punt	Kenmerk	Waardering in letters	Competentie	Cyclus 1	Cyclus 2	Cyclus 3
			Spreekvaardigheid	De student kan in voldoende mate duidelijke, eenvoudige beschrijvingen geven over een breed scala van onderwerpen; hij kan in voldoende mate redenen en verklaringen geven voor meningen en plannen.	De student kan zich voldoende duidelijk en gedetailleerd uitdrukken over een breed scala van onderwerpen; hij kan zijn meningen en plannen op een logische manier en met voldoende nauwkeurigheid uitwerken.	De student kan zich voldoende uitdrukken over een breed scala van complexe onderwerpen; hij kan in voldoende mate een gerechtvaardigd en gestructureerd betoog houden.
			Schrijfvaardigheid	De student kan in voldoende mate een samenhangende tekst schrijven over vertrouwde onderwerpen waarin individuele standpunten, ervaringen of persoonlijke indrukken tot uitdrukking komen.	De student kan in voldoende mate een nauwkeurige en gestructureerde tekst schrijven over een breed scala van onderwerpen, door gebruik te maken van verschillende vormen en genres, met de nadruk op het persoonlijke standpunt en rekening houdend met de ontvanger.	De student kan een nauwkeurige en goed gestructureerde tekst van verschillende vormen en genres schrijven, waarbij hij zijn stijl aanpast aan de ontvanger; hij kan zijn standpunt over literaire en niet-literaire onderwerpen op een kritische manier uiteenzetten.
			Cultureel bewustzijn	De student geeft blijk van voldoende kennis van en inzicht in de doeltaalculturen: maatschappij, actualiteit, literatuur en de context ervan; hij heeft voldoende kennis van en gebruik van interculturele codes om op passende wijze met sprekers van de doeltaal om te gaan.	De student geeft blijk van voldoende kennis van en inzicht in de culturen van de doeltaal: maatschappij, actualiteit, literatuur en de context ervan; hij weet voldoende hoe hij een reeks interculturele codes moet gebruiken om op passende wijze met sprekers van de doeltaal te interageren.	De student geeft blijk van voldoende inzicht in en verdieping van de culturen van de doeltaal: maatschappij, actualiteit, literatuur en haar context, en de kunsten in het algemeen; hij geeft blijk van voldoende kennis van literaire en niet-literaire teksten uit verschillende perioden, kan deze in hun historische en culturele context plaatsen en de invloed ervan op de toenmalige samenleving in aanmerking nemen en relativeren.

Punt	Kenmerk	Waardering in letters	Competentie	Cyclus 1	Cyclus 2	Cyclus 3
			Taalverwerving	De student kan in voldoende mate de meest doeltreffende strategieën kiezen en gebruiken uit de aangeboden strategieën om zijn individuele taalverwerving te organiseren; hij kan een reeks studievaardigheden voldoende toepassen en gebruik maken van een verscheidenheid aan hulpmiddelen bij het leren van de doeltaal.	De student kan in voldoende mate de meest doeltreffende strategieën toepassen en ontwikkelen om zijn individuele taalverwerving te versterken; hij kan een reeks studievaardigheden voldoende toepassen en gebruik maken van een verscheidenheid aan hulpmiddelen bij het leren van de doeltaal.	De student is voldoende verantwoordelijk voor zijn eigen taalverwerving; hij kan voldoende de meest doeltreffende strategieën voor autonome taalverwerving selecteren en gebruiken.
3-4.9	Zwak (onvoldoende)	F	Luistervaardigheid	De student toont een zwak begrip van gesproken standaardpraak in verband met persoonlijke ervaringen, vertrouwde onderwerpen en andere onderwerpen van breder belang wanneer mensen duidelijk spreken; hij is nauwelijks in staat de belangrijkste kenmerken van audiovisuele bronnen te begrijpen.	De student geeft blijk van een zwak begrip van de inhoud van een gesproken redevoering of van een betrekkelijk ingewikkeld betoog in verband met vertrouwde onderwerpen en andere onderwerpen van ruimer belang; hij is nauwelijks in staat het merendeel van de audiovisuele middelen te begrijpen.	De student geeft blijk van een zwak begrip van de expliciete of impliciete inhoud van een lange toespraak of van een complex betoog; hij is nauwelijks in staat audiovisuele middelen te begrijpen.
			Leesvaardigheid	De student heeft een zwak niveau van lezen en begrijpen van geschreven teksten in standaardtaal; hij is nauwelijks in staat de meest pertinente informatie uit een literaire of niet-literaire tekst te halen.	De student heeft een zwak niveau van lezen en begrijpen van literaire en niet-literaire teksten, en hij is nauwelijks in staat zich te concentreren op de context, de organisatie van de tekst en het standpunt van de auteur of de verteller.	De student heeft een zwak lees- en begripsniveau; hij is nauwelijks in staat literaire en niet-literaire teksten te analyseren, of verschillen in stijl te waarderen.

Punt	Kenmerk	Waardering in letters	Competentie	Cyclus 1	Cyclus 2	Cyclus 3
			Mondelinge interactie	De student is zwak in het deelnemen aan gesprekken en het uitwisselen van informatie over bekende en meer algemene onderwerpen. Hij is zwak in het verwoorden en kort motiveren van zijn meningen en plannen.	De student is zwak in het zich duidelijk en gedetailleerd uitdrukken over een breed scala van onderwerpen; en hij verwoordt persoonlijke meningen en plannen met een zeer beperkte vloeiendheid en spontaniteit.	De student is zwak in het uitdrukken van zichzelf over een breed scala van complexe onderwerpen; hij heeft een zeer beperkt vermogen om zijn ideeën op een duidelijke en gestructureerde manier uit te drukken.
			Spreekvaardigheid	De student is zwak in het presenteren van duidelijke, eenvoudige beschrijvingen over een breed scala van onderwerpen; hij heeft een zeer beperkt vermogen om redenen en verklaringen te geven voor meningen en plannen.	De student is zwak in het zich duidelijk en gedetailleerd uitdrukken over een breed scala van onderwerpen; hij heeft een zeer beperkt vermogen om zijn meningen en plannen op een logische manier en met precisie uit te werken.	De student is zwak in het zich uitdrukken over een breed scala van complexe onderwerpen; hij heeft een zeer beperkt vermogen om een gerechtvaardigd en gestructureerd betoog te houden.
			Schrijfvaardigheid	De student is zwak in het schrijven van een samenhangende tekst over vertrouwde onderwerpen.	De student is zwak in het schrijven van een precieze en gestructureerde tekst over een breed scala van onderwerpen.	De student is zwak in het schrijven van een nauwkeurige en goed gestructureerde tekst; hij is zeer beperkt in staat zijn standpunt op kritische wijze uiteen te zetten.

Punt	Kenmerk	Waardering in letters	Competentie	Cyclus 1	Cyclus 2	Cyclus 3
			Cultureel bewustzijn	De student geeft blijk van een zwakke kennis van en een zwak begrip van de cultuur van de doeltaal; hij is nauwelijks in staat blijk te geven van kennis en van het vermogen interculturele codes te gebruiken om op passende wijze met sprekers van de doeltaal om te gaan.	De student geeft blijk van een zwakke kennis van en een zwak begrip van de ruimere cultuur van de doeltaal; hij is nauwelijks in staat blijk te geven van een bredere kennis van hoe een reeks interculturele codes te gebruiken om op een gepaste manier met sprekers van de doeltaal om te gaan.	De student geeft blijk van een zwak inzicht in en begrip van de culturen van de doeltaal; hij is nauwelijks in staat literaire en niet-literaire teksten in een context te plaatsen, of te relativeren. Hij is ook zwak in het herkennen van een breed scala aan interculturele codes; hij is nauwelijks in staat een discussie te voeren die rekening houdt met culturele stereotypen en verder gaat dan dat.
			Taalverwerving	De student is zwak in het kiezen en gebruiken van de meest doeltreffende strategieën uit de aangeboden strategieën om zijn individueel taalonderwijs te organiseren.	De student is zwak in het gebruik en de ontwikkeling van de meest doeltreffende strategieën om zijn individuele taalverwerving te versterken.	De student is zwak in het verantwoordelijk zijn voor zijn eigen taalverwerving.
0-2.9	Zeer zwak (zwaar onvoldoende)	FX	Luistervaardigheid	De student is zeer zwak in het begrijpen van gesproken standaardpraak die verband houdt met persoonlijke ervaring; hij is niet in staat de belangrijkste kenmerken van audiovisuele middelen te begrijpen.	De student is zeer zwak in het begrijpen van de inhoud van gesproken taal; hij is niet in staat audiovisuele middelen te begrijpen.	De student is zeer zwak in het begrijpen van de expliciete of impliciete inhoud van een toespraak; hij is niet in staat audiovisuele middelen te begrijpen.

Punt	Kenmerk	Waardering in letters	Competentie	Cyclus 1	Cyclus 2	Cyclus 3
			Leesvaardigheid	De student is zeer zwak in het lezen en begrijpen van geschreven teksten in standaardtaal.	De student is zeer zwak in het lezen en begrijpen van literaire en niet-literaire teksten.	De student is zeer zwak in het lezen en analyseren van literaire en niet-literaire teksten, en kan evenmin stilistische verschillen waarderen.
			Mondelinge interactie	De student is zeer zwak in het deelnemen aan gesprekken en het uitwisselen van informatie over bekende en meer algemene onderwerpen.	De student is zeer zwak in het deelnemen aan gesprekken over onderwerpen van algemeen belang en in het uiten van persoonlijke meningen.	De student is zeer zwak in het deelnemen aan een gesprek of een discussie; hij is niet in staat rekening te houden met het standpunt van de andere spreker.
			Spreekvaardigheid	De student is zeer zwak in het presenteren van duidelijke, eenvoudige beschrijvingen over een reeks onderwerpen; hij is niet in staat om korte redenen en verklaringen te geven voor meningen en plannen.	De student is zeer zwak in het zich op duidelijke wijze uitdrukken over een groot aantal onderwerpen; hij is niet in staat zijn meningen en plannen te ontwikkelen.	De student is zeer zwak in het zich uitdrukken over een breed scala van complexe onderwerpen; hij is niet in staat een gerechtvaardigd en gestructureerd betoog te houden.
			Schrijfvaardigheid	De student is zeer zwak in het schrijven van een samenhangende tekst over vertrouwde onderwerpen.	De student is zeer zwak in het schrijven van een gedetailleerde tekst over een breed scala van onderwerpen.	De student is zeer zwak in het schrijven van een precieze en goed gestructureerde tekst; hij is niet in staat zijn standpunt op een kritische manier toe te lichten.

Punt	Kenmerk	Waardering in letters	Competentie	Cyclus 1	Cyclus 2	Cyclus 3
			Cultureel bewustzijn	De student geeft geen blijk van enige kennis van en inzicht in de doeltaalculturen; hij is niet in staat interculturele codes te gebruiken om op passende wijze met sprekers van de doeltaal om te gaan.	De student is zeer zwak in het demonstreren van kennis en begrip van de doeltaalculturen; hij is niet in staat een reeks interculturele codes te gebruiken om op passende wijze met sprekers van de doeltaal om te gaan.	De student is zeer zwak in het tonen van inzicht in en een dieper begrip van de culturen van de doeltaal; hij is niet in staat blijk te geven van kennis van literaire en niet-literaire teksten uit verschillende perioden, noch kan hij deze in hun historische en culturele context plaatsen.
			Taalverwerving	De student is zeer zwak in het kiezen en gebruiken van de meest doeltreffende strategieën om zijn individueel taalonderricht te organiseren; hij is niet in staat studievaardigheden toe te passen op het leren van de doeltaal.	De student is zeer zwak in het gebruik en de ontwikkeling van doeltreffende strategieën om zijn individuele taalverwerving te versterken; hij is niet in staat een reeks studievaardigheden toe te passen en gebruik te maken van een verscheidenheid aan hulpmiddelen bij het leren van de doeltaal.	De leerling is zeer zwak in het verantwoordelijk zijn voor zijn eigen taalverwerving; hij is niet in staat de meest doeltreffende strategieën voor autonoom taalverwerving te selecteren en te gebruiken.

Bijlage: OPMERKINGEN

De volgende opmerkingen betreffen enkele delen van het leerplan die verduidelijking behoeven. Citaten uit het leerplan zijn vet- en schuingedrukt.

a) Didactische uitgangspunten

- *Er wordt een geïntegreerde aanpak van het taalonderwijs verwacht, met aandacht voor elk van de volgende vaardigheden: luisteren, lezen, mondelinge interactie, mondelinge productie (spreekvaardigheid) en schrijven.*
Genoemde vaardigheden moeten in gelijke mate ontwikkeld en regelmatig geoefend worden. Het is belangrijk leerlingen in toenemende mate in contact te brengen met authentieke taalcontexten en -situaties.
- *Leerlingen moeten worden aangemoedigd hun reeds aanwezige taalvaardigheid en leerstrategieën te gebruiken en uit te breiden.*
Leraren moeten rekening houden met de competenties die leerlingen hebben verworven en ontwikkeld in het Primair, gebruik makend van het continuïteitsprincipe voor de verdere ontwikkeling en bestending van de competenties. Focus moet liggen op doorlopende leerlijnen tussen Primair en Secundair, in het bijzonder op de overgang van P5 naar S1.
Bij het leren van een tweede taal kunnen bestaande taalvaardigheden behulpzaam zijn voor het verwerven leerstrategieën. Gebruik ervan moet worden aangemoedigd evenals – zo mogelijk – van klassieke talen/talen die aanwezig zijn in de klas.
- *In het onderwijs moet zo veel mogelijk de doeltaal te worden gebruikt.*
Leraren gebruiken de moedertaal alleen om specifieke strategieën voor het leren van een andere taal uit te leggen, bijvoorbeeld het trekken van vergelijkingen tussen de moedertaal en de doeltaal of tussen twee vreemde talen (comparatieve aanpak).
- *Fouten en vergissingen van leerlingen worden gezien als een integraal onderdeel van het leerproces en dienen constructief gebruikt te worden.*
Fouten en vergissingen kunnen gebruikt worden om het leren te verbeteren. Zo lang een goed niveau van communicatie wordt gehandhaafd, zou het corrigeren van fouten de vloeiendheid van spreken niet moeten hinderen en de leerlingen niet moeten ontmoedigen te schrijven. Zover als redelijkerwijs verwacht mag worden, moeten accuraatheid en juist taalgebruik het doel zijn.
- *Leerlingen moeten worden aangemoedigd om hun bestaande taalvaardigheden en leerstrategieën te gebruiken en uit te breiden.*
Bij het leren van een tweede taal kan een beroep op bestaande taalvaardigheden van groot nut zijn voor de leerstrategieën van de leerlingen en het gebruik ervan moet worden aangemoedigd.
Ook de bijdrage van klassieke talen is nuttig.
- *Er dient een verscheidenheid aan werkvormen en benaderingen te worden gebruikt.*
Te denken valt aan effectieve, actieve leertaken en klassenorganisaties, zoals werken in tweetallen of groepjes, zelfstandig onderzoek en projectmatig werken, rollenspel en portfolio.
- *Een gedifferentieerde aanpak wordt aangemoedigd om aan de uiteenlopende behoeften van alle leerlingen te voldoen.*
In heterogene groepen is differentiatie noodzakelijk. Zowel bij instructie door de leraar als verwerking door de leerlingen; in leerstrategieën en de moeilijkheidsgraad van gekozen teksten of taken, rekening houdend met de capaciteiten van de leerling, interesses, leerstijlen en voorkeuren en door de toepassing van een verscheidenheid aan lesmethodes. Leerstijlen en sterke punten (visueel, auditief, kinesthetisch, etc.) staan in verband met verschillende intelligenties (linguïstisch, logisch, muzikaal, etc.).
- *Leerlingen bereiken een vlotte taalbeheersing en onafhankelijkheid in de taal door gebruik te maken van verschillende (digitale) leermiddelen. In het leerproces wordt gebruik gemaakt van ICT (Informatie- en CommunicatieTechnologie).*

Het is niet alleen aan de leraar om verschillende hulpmiddelen aan te bieden, maar ook aan de leerlingen zelf om deze te verkennen, zowel op school als thuis. Bijvoorbeeld lexicaal onderzoek, onderzoek naar een onderwerp of thema, elektronische communicatie, en het ontwerpen en presenteren van een project (individueel of in een kleine groep).

- *Taal krijgt betekenis in contexten. Het onderwijs moet die reflecteren om leerlingen in staat te stellen geleidelijk grip te krijgen op de taal als systeem.*

Het leren van een vreemde taal is gebaat bij een communicatieve en actiegerichte aanpak. De context speelt hierin een belangrijke rol. Woordenschat en uitdrukkingen moeten in contextuele situaties worden aangeboden en op een systematische manier worden ontwikkeld.

b) Leerdoelen

4. Cyclus 3

Zichzelf uitdrukken over een breed scala aan complexe onderwerpen; een gemotiveerd en gestructureerd betoog houden.

Van de leerlingen wordt verwacht dat zij samenhangende presentaties kunnen ontwikkelen, die ondersteund door diverse georganiseerde en gestructureerde argumenten, geleidelijk tot een conclusie leiden, waarbij gebruik wordt gemaakt van passende voorbeelden.

6. Cyclus 3

Een reeks interculturele codes kennen en gebruiken om op passende wijze een wisselwerking aan te gaan met sprekers van de doeltaal; kent en gebruikt een breed scala aan interculturele codes om spraak en gedrag aan te passen aan culturele stereotypen te herkennen en te overwinnen;

Aan het einde van de tweede cyclus moeten de leerlingen in staat zijn om interculturele basiscodes te kennen en te gebruiken op een gepaste manier te interageren met sprekers van de doeltaal.

Aan het einde van de derde cyclus moeten de leerlingen in staat zijn een reeks interculturele codes te gebruiken om rekening te houden met culturele stereotypen en deze aan te pakken.

Het uitgangspunt voor intercultureel begrip en een bewustzijn van interculturele codes, is een zich ontwikkelende kennis van die gebieden die culturele verschillen voortbrengen, bijvoorbeeld waarden, sociale regels, historische gebeurtenissen en symbolen, mythen, elementen van humor, familiestructuren en levenswijzen, gewoonten, religie, enz.

Hoe meer leerlingen zich bewust zijn van culturele verschillen, des te kleiner is de kans dat dat zij tot verkeerde conclusies komen of zich in een sociale context ongepast gedragen, of dat zij culturele artefacten (met inbegrip van allerlei soorten teksten) en waardensystemen verkeerd zullen interpreteren.

7. Interculturele codes

Cyclus 2+3

een reeks interculturele codes kennen en gebruiken om op passende wijze te interageren met sprekers van de doeltaal;

kent en gebruikt een breed scala aan interculturele codes om spraak en gedrag aan te passen aan culturele stereotypen te herkennen en te overwinnen;

Aan het eind van de 2^e cyclus moeten leerlingen elementaire interculturele codes kennen en in staat zijn die te gebruiken om adequaat te communiceren met sprekers van de doeltaal.

Aan het eind van de 3^e cyclus moeten leerlingen in staat zijn een scala aan interculturele codes te gebruiken daarbij rekening houdend met culturele stereotypes.

Het startpunt voor intercultureel begrip en een bewustzijn van interculturele codes, is een zich ontwikkelende kennis van gebieden waarin culturele verschillen zich voordoen, zoals

normen en waarden, sociale regels, historische gebeurtenissen en symbolen, mythen, elementen van humor, familiestructuren en levenswijzen, gebruiken, religie enzovoort. Hoe meer leerlingen zich bewust zijn van culturele verschillen, hoe minder waarschijnlijk het zal zijn dat zij verkeerde conclusies trekken of zich ongepast gedragen in sociale contexten, of dat zij culturele artefacten (inclusief teksten van alle types) en waardesystemen verkeerd interpreteren.

8. Cyclus 1+2+3

de meest doeltreffende strategieën uit de aangeboden strategieën kiezen en gebruiken om zijn/haar individuele taalverwerving te organiseren

Cyclus 2

De meest doeltreffende strategieën gebruiken en ontwikkelen om zijn/haar individuele taalverwerving te versterken

Cyclus 3

Verantwoordelijk zijn voor zijn/haar eigen taalverwerving

In cyclus 1 dient rekening te worden gehouden met de leerstrategieën die in het primair zijn verworven. Eén van de doelen van dit leerplan voor de drie cycli is om leerlingen aan te moedigen om meer verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leerproces en om informatie te verzamelen over het leerproces. Leerlingen zullen in staat zijn voort te bouwen op het fundament dat in het Primair is gelegd voor zelfevaluatie en evaluatie door klasgenoten.

Leerlingen ontwikkelen meer autonomie in hun leerproces, ze blijven bijvoorbeeld gebruik maken van een schoolagenda. Daarnaast kunnen hulpmiddelen zoals 'can-do'-uitspraken (*kan ik/kan ik [nog] niet*) van het CEFL of het Europese taalportfolio worden ingezet: hiermee kunnen leerlingen realistische persoonlijk leerdoelen stellen.

c) Inhoud

4. Cyclus 1+2+3

Kennis van verschillende bronnen en hulpmiddelen, in het bijzonder ICT, voor de verwerking en toepassing van informatie.

Zodra de gelegenheid zich voordoet, moeten leerlingen aangemoedigd worden om zich een scala aan hulpmiddelen eigen te maken en deze zelfstandig te gebruiken. Er zal gebruik worden gemaakt van ICT, maar ook van andere bronnen zoals tekstboeken, woordenboeken, encyclopedieën, non-fictie tijdschriften, enzovoort. Leerlingen leren om bronnen te verifiëren en hun wetenschappelijke waarde te bepalen; ze zullen zo, met hulp van de leraar, leren kritisch gebruik te maken van bronnen. Hieraan gerelateerde taken en activiteiten kunnen individueel of in kleine groepjes worden uitgevoerd, zowel in de klas als thuis.

5. Cyclus 1+2+3

cyclus 1

kennis van de cultuur van de doeltaallanden/gemeenschappen, inclusief blootstelling aan literaire teksten

cyclus 2

diepere kennis van de cultuur van de doeltaallanden/gemeenschappen, inclusief blootstelling aan literaire teksten

cyclus 3

Inzicht in de cultuur van de doeltaallanden/gemeenschappen, met name door bestudering van literaire teksten

In het taalonderwijs wordt in een breed cultureel aanbod voorzien, bestaande uit literatuur, kunst, film, theater, geschiedenis, interculturele codes, de media enzovoort. De doeltaal moet worden opgevat in de ruimste zin van het woord: het is vaak de taal van verschillende landen. Deze diversiteit en rijkdom komt tot uitdrukking in literatuur en moet in de lesprogramma's worden ingepland. Naast de literaire werken die bepaald worden conform het leerplan/de syllabus (één in S6 en één in S7), zal de leerling – zo ver

mogelijk – een scala aan werken van diverse types en diverse periodes bestuderen, om zo een van de kerncompetenties te ontwikkelen: 'cultureel begrip en expressie'.

BIJLAGEN

- Bijlage 1: Assessment schriftelijke Baccalaureaatsexamens (BAC-examens)
- Bijlage 2: Opmerkingen bij het beoordelingsschema voor de schriftelijke BAC-examens
- Bijlage 3: Assessment mondelingen BAC-examens
- Bijlage 4: Generieke matrix voor L2 schriftelijke examens
- Bijlage 5: Voorbeelden van schriftelijke BAC-examens (EN-FR-DE)
- Bijlage 6: Voorbeelden van mondelingen BAC-examens (EN-FR-DE)

In het schooljaar 2015-2016 wordt een geharmoniseerd leerplan (syllabus) voor alle LII-talen geïntroduceerd voor cyclus 1 en 2 en in 2016-2017 voor cyclus 3. Hieruit voortvloeiend zal het eerste LII BAC plaatsvinden in 2018. Als gevolg van dit nieuwe leerplan is een nieuw format voor het LII examen nodig.

Het nieuwe leerplan beschrijft de leerdoelen in termen van competenties voor luisteren, lezen, spreekvaardigheid en interactie, schrijven en is gebaseerd op het *Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen*. Het verwijst ook naar strategieën voor 'leren leren', studievaardigheden en culturele competenties.

1. BAC SCHRIFTELIJK EXAMEN

Het eindexamen moet de betreffende competenties op representatieve wijze weergeven. Het schriftelijk examen is voornamelijk gericht op: lezen, schrijven en literair begrip.

Deze competenties omvatten ook culturele kennis. Ze zullen worden beoordeeld in overeenstemming met de communicatieve en competentiegerichte benadering waar het leerplan/de syllabus op gebaseerd is.

Het schriftelijk examen bestaat uit drie onderdelen:

- Deel 1: begrijpend lezen
- Deel 2: schrijfvaardigheid
- Deel 3: literair inzicht

Begrijpend lezen:

In hoofdstuk 3 (Leerdoelen) staat gedefinieerd wat qua leesvaardigheid aan het einde van de 3^e cyclus verwacht mag worden. De leerling zou in staat moeten zijn om *literaire en niet-literaire teksten die relatief lang en complex zijn te lezen, begrijpen en analyseren en verschillen in stijlen te herkennen (zie Leerdoelen, cyclus 3, punt 2)*.

Er kan een verscheidenheid aan non-fictieteksten gebruikt worden: kranten-/tijdschrift-artikelen, brieven, recensies, essays, toespraken, lezingen enzovoort. Deze kunnen tekeningen, foto's, statistieken, tabellen, grafieken enzovoort bevatten.

Leesvaardigheid wordt gemeten met een verscheidenheid aan vragen: open vragen, meerkeuzevragen, goed/fout-stellingen, afmaken van zinnen, combineeroefeningen, kort-antwoord-vragen, herschrijven van (delen van) de tekst, afmaken van de tekst enzovoort.

Schrijfvaardigheid:

Aan het einde van de 3^e cyclus zouden de leerlingen in staat moeten zijn:

- om diverse typen en genres gedetailleerde en goed-gestructureerde teksten te schrijven, waarbij de schrijfstijl is aangepast aan de beoogde lezer;
- op een kritische wijze zijn/haar standpunt op literaire en niet-literaire onderwerpen uit te leggen;

(zie Leerdoelen, cyclus 3, punt 5).

Om hun schrijfvaardigheid te kunnen beoordelen wordt van de leerlingen verwacht dat zij een tekst schrijven waarin zij hun ideeën introduceren en ontwikkelen, argumenten naar voren brengen en tot een conclusie komen.

Een inleidende tekst geeft de leerling richting voor de schrijfo opdracht. Afhankelijk van de opdracht kan het opstel de vorm hebben van een essay, een artikel, een brief aan de redacteur, enzovoort.

De beoordeling is gebaseerd op de volgende criteria: inhoud, organisatie, nauwkeurigheid en stijl.

Literair inzicht:

Aan het eind van de 3^e cyclus zou de leerling in staat moeten zijn om:

- *dieper begrip en inzicht tonen aangaande de culturen van de doeltaal: samenleving, actualiteit, literatuur en haar context en kunst in het algemeen;*
- *kennis van en inzicht in literaire en niet-literaire teksten uit verschillende periodes tonen, ze plaatsen in hun historische en culturele context en – waar mogelijk – hun impact op de samenleving in die tijd duiden;*

(zie Leerdoelen, cyclus 3, punt 6).

Er worden twee verplichte boeken vastgesteld, één voor het 6e en één voor het 7e jaar.

Om hun begrip van de verplichte boeken en hun culturele context te kunnen beoordelen, moeten de leerlingen een essay, analyse of recensie schrijven.

Model voor het schriftelijk examen

Duur van het examen: 3 uur

Deel 1: begrijpend lezen	1 onbekende niet-literaire tekst in totaal 750 woorden (+/-10%)	5-7 vragen die verwijzen naar: <ul style="list-style-type: none"> • de hoofdgedachte van paragrafen en de tekst als geheel; • relaties tussen paragrafen; • redenen/argumenten enzovoort.
Deel 2: schrijfvaardigheid	1 taak 400 woorden (+/- 10%)	Deze taak kan de vorm hebben van een essay, een artikel, een brief aan de redacteur, enzovoort.
Deel 3: literair inzicht	De leerling kiest 1 van 2 taken. Elk van deze taken betreft één van de verplichte boeken. 600 woorden (+/- 10%)	Deze taak kan de vorm hebben van een literair essay, analyse, recensie, enzovoort.

Drie onafhankelijke onderdelen.

2. BAC MONDELING EXAMEN

Het mondeling examen beoordeelt leesvaardigheid, mondelinge presentatie en interactie. Luistervaardigheden zijn geïntegreerd in de interactie.

Deze competenties omvatten culturele kennis. Ze zijn in overeenstemming met de communicatieve en competentiegerichte benadering waarop het leerplan gebaseerd is.

Het mondelinge examen bestaat uit 2 onderdelen:

Deel 1: begrijpend lezen;

Deel 2: mondelinge interactie.

De twee onderdelen zijn onafhankelijk en hebben een gelijk gewicht.

Begrijpend lezen:

In hoofdstuk 3 (Leerdoelen) staat gedefinieerd wat qua leesvaardigheid aan het einde van de 3^e cyclus verwacht mag worden. De leerling zou in staat moeten zijn om *literaire en niet-literaire teksten die relatief lang en complex zijn te lezen, begrijpen en analyseren en verschillen in stijlen te herkennen (zie Leerdoelen, cyclus 3, punt 2)*.

Er kan een verscheidenheid aan fictieteksten (romanfragmenten, fragmenten uit een kort verhaal, gedichten, enzovoort) en non-fictieteksten (kranten-/tijdschriftartikelen, recensies, toespraken, enzovoort) worden gebruikt.

Er dient een gelijkwaardige verdeling te zijn tussen fictie en non-fictie. Fictieteksten moeten afkomstig zijn uit post 20e-eeuwse literatuur. Non-fictieteksten moeten recent zijn.

Bij de tekst hoort slechts één vraag. De leerling presenteert op een heldere en goed gestructureerde wijze de hoofdgedachten en maakt een analyse van de tekst. De leerling wordt niet verwacht zijn/haar standpunt te verwoorden in dit deel. De presentatie duurt ongeveer 3 tot 5 minuten.

Ná de presentatie stellen de examinatoren de leerling een verscheidenheid aan vragen, uitsluitend gebaseerd op de betreffende tekst.

Mondelinge interactie:

De leerdoelen definiëren de interactieve vaardigheden aan het einde van de 3^e cyclus.

De leerling zou in staat moeten zijn om:

- *op een vloeiende en (re)actieve manier deel te nemen aan een gesprek of discussie; zijn/haar ideeën en meningen op een nauwkeurige wijze te uiten, rekening houdend met die van de gesprekspartner;*
- *zichzelf uit te drukken over een breed scala aan complexe onderwerpen; een gerechtvaardigde en gestructureerde redenering te presenteren;*

(zie Leerdoelen, cyclus 3, punt 3 en 4).

Dit onderdeel is gebaseerd op een probleemsituatie gerelateerd aan één van de onderwerpen die in jaar 6 en 7 zijn bestudeerd. Het uitgangspunt is een provocerende stimulus die verschillende vormen kan aannemen: een cartoon, foto's, een tabel/grafiek, een serie foto's, een kort citaat, enzovoort en die de leerling nog niet eerder heeft gezien.

Er is geen schriftelijke vraag bij de stimulus, maar de examinatoren stellen een uitdagende openingsvraag om de discussie te starten en ontwikkelen.

Van de leerling wordt verwacht dat hij/zij spontaan en overtuigend reageert en dat hij/zij in staat is een doordachte, interactieve discussie gaande te houden.

L2, Model voor het mondelinge examen

Vorbereidingstijd: 20 minuten

De leerling kiest een tekst uit een reeks ongeziene fictionele en non-fictionele teksten om lezen, bestudeert de tekst en bereidt de vraag voor.

Tijdsbesteding voor het mondeling examen: 20 minuten

Beide examinatoren nemen actief deel aan het examen.

<p>Deel 1: begrijpend lezen Lengte van de tekst 400 woorden ± 10%</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het begrip van de leerlingen en hun inzicht in de tekst worden beoordeeld aan de hand van hun eerste presentatie op basis van de tekst en de 1 begeleidende vraag die betrekking heeft op de centrale ideeën. • Vervolgens stellen de examinatoren specifieke vragen over relevante details, enz. De leerlingen kennen deze vragen niet.
<p>Deel 2: mondelinge interactie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De interactieve vaardigheden van de leerlingen worden beoordeeld aan de hand van hun reactie op de stimulus die wordt gegeven. Er is geen schriftelijke vraag die hoort bij de stimulus. • De examinatoren stellen een uitdagende openingsvraag en van de studenten worden verwacht om deel te nemen aan een daaropvolgende discussie.

De twee delen zijn onafhankelijk en hebben dezelfde gewing.

Bijlage 1: Beoordeling schriftelijk examen BAC L II

Criteria		<i>Deel 1: max. score 30 punten</i>
Deel 1 Begrijpend lezen	<ul style="list-style-type: none"> • 30 punten gelijkelijk te verdelen over de vragen • Weging in geval van subvragen 	
<i>Deel 2: max. score 30 punten</i>		
Deel 2 Schrijfvaardigheid	1. Inhoud <ul style="list-style-type: none"> • Voldaan aan de eisen van de taak • Samenhang/ontwikkeling van gedachten/ideeën 	1-10
	2. Organisatie <ul style="list-style-type: none"> • Structuur (inleiding – kern – slot) • Samenhang tussen zinnen en alinea's • Conventies van de tekstsoort worden gerespecteerd (lay-out, er is rekening gehouden met de doelgroep, taalregister enzovoort) 	1-8
	3. Nauwkeurigheid <ul style="list-style-type: none"> • Woordenschat • Spelling • Grammatica/syntaxis 	1-8
	4. Stijl <ul style="list-style-type: none"> • Bereik/variantie woordenschat, structuren • Leesbaarheid 	1-4
<i>Deel 3: max. score 40 punten</i>		
Deel 3 Literair inzicht	1. Inhoud <ul style="list-style-type: none"> • Voldaan aan de eisen van de taak • Kennis van de inhoud (belangrijkste ideeën, thema's, personages, samenstelling van het verplichte boek) 	20
	2. Persoonlijke reactie* <ul style="list-style-type: none"> • Persoonlijk standpunt en waardering • Relevante argumenten 	10
	3. Schrijven <ul style="list-style-type: none"> • Adequaat taalgebruik 	10
	<i>Totale score</i>	100

**persoonlijke reactie*: aan het einde van de 3^e cyclus zou de leerling in staat moeten zijn een persoonlijk standpunt te verwoorden, gebaseerd op zijn/haar leeservaring.

Beoordelingsschema Deel 2, schrijfvaardigheid – Totaal 30 punten

Aspect voor beoordeling							
Inhoud	10	9	8	7-6	5	4-3	2-0
Vereisten van taak vervuld	Eisen van taak uitstekend en volledig vervuld	Eisen van taak zeer goed en bijna volledig vervuld	Vereisten van de taak goed vervuld	Eisen van taak ruim voldoende vervuld	Eisen van taak voldoende vervuld	Eisen van taak onvoldoende vervuld	Eisen van taak niet voldaan
Coherentie/ontwikkeling van gedachten en ideeën	Uitstekend bewijs van samenhang/ontwikkeling van gedachten en ideeën	Zeer goed bewijs van coherentie/ontwikkeling van gedachten en ideeën	Goed bewijs van coherentie/ontwikkeling van gedachten en ideeën	Ruim voldoende bewijs van coherentie/ontwikkeling van gedachten en ideeën	Voldoende bewijs van coherentie/ontwikkeling van gedachten en ideeën	Gerelateerd onvoldoende bewijs van samenhang/ontwikkeling van gedachten en ideeën	Geen bewijs derhalve van coherentie/ontwikkeling van gedachten en ideeën
Organisatie	8	7	6	5	4	3-2	1-0
Structuur (Inleiding - ontwikkeling - conclusie)	Uitstekend gestructureerd antwoord met een zeer goede samenhang tussen zinnen en alinea's, waarbij volledig en op uitstekende wijze wordt voldaan aan de conventies van het teksttype.	Antwoord zeer goed gestructureerd met bekwame samenhang tussen zinnen en alinea's met conventies van tekstsoort zeer goed voldaan.	Antwoord goed gestructureerd met een duidelijke samenhang tussen zinnen en alinea's met conventies van tekst type goed voldaan.	Antwoord vrij goed gestructureerd met een duidelijke samenhang tussen zinnen en alinea's met conventies van de tekst type redelijk goed voldaan.	Antwoord voldoende goed gestructureerd, met enige samenhang tussen zinnen en alinea's, waarbij de conventies van het teksttype redelijk goed worden nageleefd.	Antwoord onvoldoende goed gestructureerd met onvoldoende samenhang tussen zinnen en alinea's met conventies van tekstsoort onvoldoende voldaan.	Antwoord toont geen bewijs van structuur; een gerelateerd gebrek aan samenhang tussen zinnen en alinea's en geen bewijs van het respecteren van tekstsoort.

Nauwkeurigheid	8	7	6	5	4	3-2	1-0
Woordenschat/Spelling	Een uitstekend niveau van nauwkeurigheid van woordenschat, spelling en grammatica	Een zeer goed niveau van nauwkeurigheid van woordenschat, spelling en grammatica	Een goed niveau van nauwkeurigheid van woordenschat, spelling en grammatica	Een ruim voldoende niveau van nauwkeurigheid van woordenschat, spelling en grammatica	Een voldoende niveau van nauwkeurigheid van woordenschat, spelling en grammatica	Een onvoldoende niveau van nauwkeurigheid van woordenschat, spelling en grammatica	Geen bewijs van enige nauwkeurigheid van woordenschat, spelling en grammatica
Grammatica/Syntaxis	Bijna geen fouten	Enkele incidentele fouten	Zeer weinig fouten	Weinig fouten	Enkele fouten	Een behoorlijk aantal fouten	Veel fouten
Stijl	4		3		2	1	0
Bereik van woordenschat en structuren	Uitstekend tot zeer goed gebruik van een breed scala aan woordenschat en structuren		Goed tot ruim voldoende gebruik van een hele reeks van woordenschat en structuren		Voldoende gebruik van enige reeks van woordenschat en structuren	Zwak gebruik van een beperkt scala van woordenschat en structuren	Geen bewijs van enig bereik van woordenschat en structuren
Leesbaarheid	Meest/zeer leesbaar		Behoorlijk leesbaar		Redelijk leesbaar	Onvoldoende leesbaar	Grotendeels onleesbaar

Beoordelingsschema Deel 3, literair inzicht – Totaal 40 punten

Aspect voor beoordeling							
Inhoud	20-19	18-17	16-15	14-12	11-9	8-5	4-0
Vereisten voor de vervulde taak Kennis van de inhoud (hoofd ideeën, thema's personages, samenstelling van het boek)	Vereisten van taak uitstekend en volledig voldaan blijkt gevend van uitstekende tekstuele kennis	Vereisten van taak zeer goed voldaan blijkt gevend van zeer goede tekstuele kennis	Vereisten van taak goed voldaan blijkt gevend van goede tekstuele kennis	Vereisten van taak ruim voldoende voldaan blijkt gevend van ruim voldoende tekstuele kennis	Vereisten van taak voldoende voldaan blijkt gevend van voldoende tekstuele kennis	Vereisten van taak onvoldoende voldaan blijkt gevend van onvoldoende tekstuele kennis	Vereisten van taak niet vervuld geeft geen blij van enige tekstuele tekst
Persoonlijke reactie	10	9-8	7	6	5	4-3	2-0
Persoonlijk standpunt en waardering Relevante argumenten	Uitstekende uitdrukking van persoonlijk standpunt met uitstekend gebruik van relevante argumenten	Zeer goede uitdrukking van persoonlijk standpunt met zeer goed gebruik van relevante argumenten	Goede uitdrukking van persoonlijk standpunt met goed gebruik van relevante argumenten	Ruim voldoende uitdrukking van persoonlijk standpunt met ruim voldoende gebruik van relevante argumenten	Voldoende uitdrukking van persoonlijk standpunt met voldoende gebruik van relevante argumenten	Onvoldoende uitdrukking van persoonlijk standpunt met onvoldoende gebruik van relevante argumenten	Geen uitdrukking van persoonlijk standpunt dus daarmee samenhangend ook geen gebruik van relevante argumenten
Schrijven	10	9-8	7	6	5	4-3	2-0
Passend taalgebruik	Uitstekend taalgebruik	Zeer goed taalgebruik	Goed taalgebruik	Ruim voldoende taalgebruik	Voldoende taalgebruik	Onvoldoende taalgebruik	Taalgebruik zwaar onvoldoende

Bijlage 2: Opmerkingen bij het beoordelingsschema voor de schriftelijke BAC examens

Het beoordelingsschema verwijst naar het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen (ERK, 2001) en wordt gebruikt voor de beoordeling van de schriftelijke BAC examens L II op niveau C 1.

DEEL 1 BEGRIJPEND LEZEN

De weging wordt vastgesteld middels de toewijzing van punten.
'Nauwkeurigheid' wordt **niet** beoordeeld in dit onderdeel.

DEEL 2 SCHRIJFVAARDIGHEID

In het beoordelingsschema worden vier afzonderlijke criteria in aanmerking genomen: inhoud, organisatie, nauwkeurigheid en stijl.

1. Inhoud

- Voldaan aan de eisen van de taak
Mate waarin de leerling voldoet aan de eisen van de taak.
- Samenhang/ontwikkeling van gedachten/ideeën
"Samenhang" betekent in deze context de logische ontwikkeling van ideeën.

2. Organisatie

Dit criterium houdt rekening met:

- de structuur van de tekst (bijv. inleiding – kern – slot);
- de samenhang tussen zinnen en alinea's;
- de conventies van de tekstsoort: doelgroep, lay-out, enzovoort.

3. Nauwkeurigheid

Dit criterium beoordeelt het correcte gebruik van taal (morfologie en syntaxis, woordenschat en spelling).

4. Stijl

Dit criterium beoordeelt:

- het bereik van en de variatie in de woordenschat en structuren;
- leesbaarheid en vlotheid van de formulering.

DEEL 3 LITERAIR INZICHT

In het beoordelingsschema worden drie afzonderlijke criteria in aanmerking genomen: inhoud, persoonlijke reactie en schrijven.

1. Inhoud

- Voldaan aan de eisen van de taak
Mate waarin de leerling voldoet aan de eisen van de taak.
- Kennis van de inhoud:
Een overzicht van de belangrijkste thema's en personages en ontwikkeling van het plot.

2. Persoonlijke reactie

De leerling toont en verklaart zijn/haar inzicht in en persoonlijke reactie op de literaire tekst.

3. Schrijven

Dit criterium beoordeelt de juiste toepassing van taal (grammatica, woordenschat, spelling) in relatie tot de taken.

De beoordeling is gebaseerd op een systeem van 100 punten.

Het wordt aanbevolen dit beoordelingsschema te gebruiken voor alle schrijfopdrachten, zodat de leerling bekend raakt met de beoordelingscriteria.

Bijlage 3: Beoordeling mondelinge BAC examens

Naam van de examinator: _____

Naam van de kandidaat: _____

Deel van het examen	Competenties	Beoordelingscriteria	Punten/50	Punten
Deel 1 Begrijpend lezen 50 punten <ul style="list-style-type: none"> • Relevant en gestructureerd antwoord op de vraag • Relevante antwoorden op de vragen van de examinator over de tekst 	Lezen	De kandidaat geeft blijk van een uitstekend begrip en geeft een goed ontwikkeld, zeer overtuigend en goed beargumenteerd antwoord. De antwoorden op de vragen zijn zeer nauwkeurig en relevant. De kandidaat is in staat zich te baseren op de meest opvallende details van de tekst om zijn of haar argument te ondersteunen.	50 – 46	
		De kandidaat geeft blijk van een zeer goed begrip van de tekst en geeft een samenhangend en goed beargumenteerd antwoord. De antwoorden op de vragen zijn nauwkeurig en meestal relevant. De kandidaat is in staat om zijn of haar standpunt te illustreren met referenties naar de tekst.	45 – 40	
		De kandidaat geeft blijk van een goed begrip van de tekst en geeft een redelijk samenhangend en goed beargumenteerd antwoord. De antwoorden op de vragen zijn betrekkelijk nauwkeurig en min of meer relevant. De kandidaat slaagt erin de vragen doeltreffend te beantwoorden.	39 – 34	
		De kandidaat geeft blijk van een ruim voldoende begrip van de tekst, verwijst naar relevante elementen, gebruikt enkele tekstuele referenties om zijn of haar ideeën te ondersteunen. Hij/zij antwoord bevredigend op vragen, ook al ontbreken er soms details. De kandidaat moet soms nader bevraagd worden.	33 – 28	
		De kandidaat geeft blijk van een correct begrip van de tekst en een redelijk adequaat vermogen tot analyse. Antwoorden op vragen zijn correct, maar soms onnauwkeurig. De vragen moeten verschillende keren herhaald worden.	27 – 22	
		De kandidaat geeft blijk van een beperkt begrip van de tekst. Zijn/haar analyse is zeer summier, en hij/zij geeft blijk van een beperkt vermogen om vragen te beantwoorden, ideeën te ontwikkelen of voort te bouwen op de tekst.	21 – 11	
		De kandidaat toont geen begrip van de tekst en geen vermogen om de vragen te beantwoorden.	10 – 0	

Deel van het examen	Competenties	Beoordelingscriteria	Punten/50	Punten
Deel 2 Mondelinge interactie 50 punten <ul style="list-style-type: none"> Doeltreffendheid van de communicatie, spreekvaardigheid Nauwkeurigheid van woordenschat en correctheid van zinsbouw Gerechtvaardigde en gestructureerde argumenten met relevante voorbeelden 	Mondelinge interactie	De kandidaat geeft blijk van een uitstekende mondelinge spreekvaardigheid, drukt zich vloeiend uit zonder herhaling of aarzeling, gebruikt logische verbindingswoorden om zijn woorden met elkaar te verbinden. Hij/zij reageert zeer relevant en efficiënt op gestelde vragen, is bijzonder reactief tijdens de uitwisseling en beschikt over een zeer breed lexicaal spectrum en heeft een uitstekende beheersing van de syntaxis.	50 – 46	
		De kandidaat geeft blijk van een zeer goede mondelinge spreekvaardigheid, gebruikt een breed scala aan grammaticale structuren en beschikt over een breed lexicaal spectrum. Hij/zij antwoord op passende wijze op de gestelde vragen en is zeer ontvankelijk tijdens de uitwisseling. Enige aarzeling wordt geaccepteerd.	45 – 40	
		De kandidaat geeft blijk van een goede mondelinge spreekvaardigheid, gebruikt een nauwkeurig vocabulaire en maakt gebruik van goed gecontroleerde grammaticale structuren. Ook al zijn de antwoorden soms irrelevant, toch kan de uitwisseling op een gepaste manier plaatsvinden. De kandidaat is reactief.	39 – 34	
		De kandidaat geeft blijk van een redelijke mondelinge taalvaardigheid. Grammaticale en lexicale kennis is voldoende. De antwoorden zijn correct, ook al zijn ze soms aarzelend of moeten ze nog verder worden uitgewerkt.	33 – 28	
		De kandidaat is voldoende vlot in de mondelinge communicatie. Zijn/haar lexicale en grammaticale kennis is voldoende. Mondelinge communicatie is gepast, ook al is er af en toe sprake van een gebrekkige spreekvaardigheid.	27 – 22	
		De kandidaat heeft moeite zich uit te drukken, dit kenmerkt zich door een gebrek aan vloeiendheid en een zeer beperkt lexicaal spectrum. Grammaticale structuren worden slecht beheerst. De interactie is zeer beperkt.	21 – 11	
		De kandidaat heeft grote moeite zich uit te drukken, zijn woordenschat is zeer gebrekkig en de grammaticale structuren worden niet beheerst. De uitwisseling wordt zeer moeizaam of zelfs onmogelijk gemaakt door het beperkte begrip.	10 – 0	
		Totaal: 100 punten		

Handtekening van de examinator: _____

Bijlage 4: Generieke matrix L2

Taak/Onderdeel van Examen	Competentie	Gewicht in %*	Leerdoel	Vraag/Vragen**	Beoordeling	Gewicht in Punten
Lezen (30)	Begrijpend lezen	40%-60%	<i>Kan Literaire en niet-literaire teksten die relatief lang en complex zijn lezen, begrijpen en analyseren en verschillen in stijlen herkennen</i>		Specifiek beoordelings-schema bij examens	12-18
	Gedetailleerde analyse	40%-60%			Specifiek beoordelings-schema bij examens	12-18
Sub-totaal						30
Schrijfvaardigheid (30)	Inhoud	35%	<i>Kan diverse typen en genres gedetailleerde en goed-gestructureerde teksten schrijven, waarbij de schrijfstijl is aangepast aan de beoogde lezer; kan op een kritische wijze zijn/haar standpunt op literaire en niet-literaire onderwerpen uit leggen</i>	Slechts 1 vraag	Overeengekomen rubriek	10
	<ul style="list-style-type: none"> • Voldaan aan de eisen van de taak • Samenhang/ontwikkeling van gedachten/ideeën 	25%				
	Organisatie	25%				
	<ul style="list-style-type: none"> • Structuur (inleiding - kern - slot) • Samenhang tussen zinnen en alinea's • Conventies van de tekstsoort worden gerespecteerd (lay-out, er is rekening gehouden met de doelgroep, taalregister enzovoort) 	25%				
	Nauwkeurigheid	25%				
	<ul style="list-style-type: none"> • Woordenschat • Spelling • Grammatica/syntaxis 	15%				
	Stijl	15%			Overeengekomen rubriek	4
	<ul style="list-style-type: none"> • Bereik/variantie woordenschat, structuren • Leesbaarheid 					
Sub-totaal						30
Literair inzicht (40)	Inhoud	50%	Toont dieper begrip en inzicht aangaande de culturen van de doeltaal: samenleving, actualiteit, literatuur en haar context en kunst in het algemeen; toont kennis van en inzicht in literaire en niet-literaire teksten uit verschillende periodes, plaatsen ze in hun historische en culturele context en duiden – waar mogelijk – hun impact op de samenleving in die tijd	Slechts 1 vraag	Overeengekomen rubriek	20
	<ul style="list-style-type: none"> • Voldaan aan de eisen van de taak • Kennis van de inhoud (belangrijkste ideeën, thema's, personages, samenstelling van het verplichte boek) 	25%				
	Kritisch Denken	25%				
	<ul style="list-style-type: none"> • Persoonlijk standpunt en waardering • Relevante argumenten 	25%				
	Schrijven	25%			Overeengekomen rubriek	10
	<ul style="list-style-type: none"> • Adequaate taalgebruik 					
Sub-totaal						40
Totaal						100

* De weging van de competenties in Begrijpend Lezen kan per examen variëren afhankelijk van de aard van de tekst. Het hoofdoel is te zorgen voor een beoordeling van zowel lezen als begrijpen (globaal/literaal begrip) en analyse.

** Vanwege de individuele aard van elk examen, kunt u hier de relevante examen-specifieke nummers invoegen, bijv. 1, 3a, 4, etc.

**Bijlage 5 Voorbeelden van schriftelijke BAC-examens (EN-FR-DE)
en
Bijlage 6 Voorbeelden van mondelinge BAC-examens (EN-FR-DE)**

Zie voorbeelden in de EN-FR-DE L2 syllabus.